

Apart gezet

Grethe van Geffen op www.zipamsterdam.nl, februari 2005

Het was lunchpauze; later dan gepland, omdat er veel nieuwe patienten op de ziekenhuisafdeling waren binnengekomen. De drie verpleegkundigen rammelden van de honger. Even tijd om op adem te komen. Even tijd om vertrouwelijk onder elkaar stoom af te blazen over die ene lastige patient en die specialist met wie het moeilijk werken is. Waar kwam het onderwerp integratie ineens vandaan? Het leek vanuit het niets op te doemen. Fatima kreeg dan ook een kleine schok toen Annemarie haar rechtstreeks vroeg: "En jullie, wat vinden jullie daar nou van?" Wie is jullie, dacht Fatima, en waar moesten ze wat van vinden? Ging het over inburgering, over Van Gogh, over normen en waarden, over een hoofddoek? Voor Fatima waren het ingewikkelde tijden. Meer dan ooit had ze het laatste jaar de vraag gekregen waarom ze geen hoofddoek droeg: zowel van autochtonen als van allochtonen, zowel in als buiten het ziekenhuis. En steeds had ze daarbij het gevoel dat het om meer dan alleen die hoofddoek ging. Ze deed haar best om het te negeren, maar kon niet voorkomen dat het haar raakte. Daarom schoot de vraag van Annemarie haar verkeerd. "Wie is jullie?" vroeg ze. Het gesprek liep niet goed af, omdat Fatima gepikeerd reageerde terwijl Annemarie met de beste bedoelingen alleen maar belangstelling had willen tonen.

Fatima is een collega zoals er velen in de gezondheidszorg rondlopen. Ze heeft voor dit beroep gekozen omdat de zorg voor mensen haar diep in de genen zit. Ze wil vooral haar werk goed doen, liefst in een gezellige, collegiale omgeving.

Elke instelling houdt het liefst politiek buiten de deur. Dat is een gezonde opvatting, want mensen zijn op het werk om de handen uit de mouwen te steken, niet om over politiek te praten. De ervaring van het laatste jaar leert echter dat interculturele zaken onafwendbaar op de werkvloer zijn binnengedrongen. Nederland heeft veel dialoog en discussie nodig, en dat beperkt zich niet tot de vrije tijd. Daarbij hebben de Fatima's van deze wereld het extra zwaar. Want het lijkt wel of de hele wereld hen ineens ter verantwoording roept. Dat is niet altijd kwade wil, integendeel: het is ook oprechte interesse. Echter, de Fatima's van deze wereld hebben gekozen voor een beroep in de zorg, en niet voor het verklaren van alle interculturele vraagtekens die Nederland hebben overspoeld. Zij zijn evenzeer onderdeel van de maalstroom als hun collega's; ze begrijpen evenmin waarom sommige Marokkanen handelen zoals ze handelen, het beangstigt hen eveneens. Maar in hun ziekenhuis, op de afdeling, in de kantine voelen ze zich plotseling apart gezet. Ze verwachten steun van hun leidinggevende, maar die heeft het er moeilijk mee want die maakt het ook voor het eerst mee. Hoe denkt u dat dit na verloop van tijd afloopt? Uit ervaring kan ik u een paar voorspellingen doen over de effectiviteit van Fatima of de teamgeest op de lange termijn...

Hoe gaat dat in uw instelling? Hebben leidinggevenden bij u oog voor dit soort situaties? In menig instelling wordt nog gedacht, ook al blijkt het tegendeel, dat dit soort zaken zich wel oplossen door 'gewoon' te doen of ze te negeren. Bent u de visionair die dit bespreekbaar durft te maken en hier een instellingsvisie op heeft ontwikkeld?

Reactie? g.vangeffen@seba.nl